

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
KANTONALNI SUD U MOSTARU
Broj: 58 0 Ps 068893 21 Pž 2
Mostar, 10.03.2021. godine

Kantonalni sud u Mostaru, u vijeću sastavljenom od sudija: Sudar Vere, kao predsjednika vijeća, Tanović Rabije i Začinović Sanje, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja HERMES d.o.o. Ljubuški, ulica Bana Jelačića b.b. Ljubuški, koga zastupa punomoćnik Šimić Mladen, advokat iz Ljubuškog, protiv tuženih 1. Addiko Bank d.d. Sarajevo, Trg Solidarnosti br.12. Sarajevo (ranije Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar), koga zastupa punomoćnik Batinić Niko, advokat iz Mostara, 2. ALLEGHENY FINANCIAL GmbH, (ranije Hypo Alpe Adria Consultants GmbH) 90020 Klagenfurt, dr. Franz Pallagasse 21. Republika Austrija, koga zastupa punomoćnik Bukmir Zrinko, advokat iz Posušja i 3. AURO d.o.o. Ljubuški ul. Bana Jelačića b.b. Ljubuški, koga zastupa zastupnik – direktor, radi utvrđenja i činidbe, v. sp. 11.734.980,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja na presudu Općinskog suda u Mostaru broj 58 0 Ps 068893 10 Ps od 23.02.2017. godine, na sjednici vijeća održanoj 10.03.2021 godine, donio je

P R E S U D U

Žalba tužitelja se uvažava, pobijana presuda djelimično preinačava u stavu I i III dispozitiva, tako da sada glase:

I. Utvrđuje se da je pravni slijednik DUBROVAČKE BANKE d.d. Mostar, kao dioničara u društvu Petrol d.d. Mostar, s paketom 9650 nematerijalizovanih dionica (nominalne vrijednosti dionica u iznosu od 9.500.000,00 KM što predstavlja 63,25% ukupnog temeljnog kapitala društva Petrol d.d. Ljubuški uvećano za 1.236.836,22 KM pripisane dobiti temeljnom kapitalu) ukupne vrijednosti od 10.976.836,22 KM,

AURO BANKA d.d. Mostar, Kneza Branimira 2 b Mostar, a pravni slijednik Auro Banke je HYPO ALPE ADRIA-BANK d.d. Mostar, sada Addico Bank d.d. Sarajevo, koji je Auro Banka d.d. Mostar, na osnovu Ugovora o kupoprodaji/prijenosu dionica br. 08-01/00-108 od 05.12.2000. godine prodala/prenijela društvu HYPO ALPE-ADRIA CONSULTANS GmbH Klagenfurt.

HYPO ALPE-ADRIA CONSULTANS GmbH Klagenfurt je na osnovu Ugovora zaključenog sa AURO d.o.o. Ljubuški kao kupcem, od 05.06.2002. godine prodao/prenio isti paket dionica na društvo AURO d.o.o. Ljubuški.

Društvo AURO d.o.o. Ljubuški je, na osnovu Ugovora zaključenog sa društvom HERMES d.o.o. Ljubuški kao kupcem, od 15.04.2008. godine, navedeni paket dionica prodalo/prenijelo na tužitelja HERMES d.o.o. Ljubuški, koji je upisan na prvobitnog vlasnika dionica DUBROVAČKA BANKA d.d. Mostar.

Slijedom prednjeg utvrđenja dužni su tuženi izdati tužitelju ispravu podobnu za upis prava vlasništva na paketu 9650 nematerijalizovanih dionica, nominalne vrijednosti u iznosu od 10.976.836,22 KM što predstavlja 63,25% ukupnog temeljnog kapitala društva Petrol d.d. Ljubuški, u roku od 30 dana, u protivnom ispravu podobnu za upis prava vlasništva na predmetnom paketu dionica, zamijeniti će ova presuda.

III Dužni su tuženi isplatiti tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 14.117,40 KM, a sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Tužitelj se odbija sa zahtjevom za isplatu troškova preko dosuđenog iznosa.

Ukida se pobijana presuda u odnosu na supsidijarni tužbeni zahtjev (stav II dispozitiva).

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odlučeno je kako slijedi :

I

„Usvaja se primarni utvrđujući tužbeni zahtjev tužitelja u odnosu na tuženika pod 2. i 3. koji glasi:

Utvrdjuje se da je pravni slijednik upisanog dioničara DUBROVAČKE BANKE d.d. Mostar, dioničara u društvu Petrol d.d. Mostar, s paketom nematerijaliziranih dionica u iznosu 9650,(nominalne vrijednosti dionica u iznosu od 9.500.000,00 KM što predstavlja 63,25% ukupnog temeljnog kapitala društva Petrol d.d. Ljubuški+ 1.236.836,22 KM propisane dobiti temeljnom kapitalu) ukupno u iznosu od 10.976.836,22KM , AURO BANKA d.d. Mostar, Kneza Branimira 2 b Mostar, a iste HYPO-ADRIA-BANK d.d. Mostar, koja banka (AURO BANKA d.d. Mostar) je temeljem Ugovora o kupoprodaji/prijenosu dionica br. 08-01/00-108 od 05.12.2000. godine prodala/prenijela navedeni paket dionica HYPO ALPE-ADRIA CONSULTANS GmbH Klagenfurt,

a ista je temeljem Ugovora sklopljenog između HYPO ALPE ADRIA CONSULTANS GmbH Klagenfurt kao prodavatelja i AURO d.o.o. Ljubuški kao kupca od 05.06.2002. godine prodala/prenijela paket dionica na društvo AURO d.o.o. Ljubuški ,

isto društvo je temeljem Ugovora sklopljen između AURO d.o.o. Ljubuški kao prodavatelja i društva HERMES d.o.o. Ljubuški kao kupca od 15.04.2008. godine. navedeni paket dionica prodalo/prenijelo na tužitelja HERMES d.o.o. Ljubuški, koje dionice su upisane na vlasnika dionica DUBROVAČKA BANKA d.d. Mostar,

pa su tuženi pod točkom 2. ALLEGHENY FINANCIAL GmbH i pod točkom 3. AURO d.o.o. Ljubuški , dužni izdati tužitelju HERMES d.o.o. Ljubuški, ispravu podobnu za upis prava vlasništva na paketu nematerijaliziranih dionica u iznosu 9650, nominalne vrijednosti dionica u iznosu od 10.976.836,22 KM što predstavlja 63,25% ukupnog temeljnog kapitala društva Petrol d.d. Ljubuški), sukladno čl. 11. Zakon o vrijednosnim papirima F BiH,(Sl. novine F BiH br: 39/98, 36/99) temeljem koje isprave će tužitelj upisati sebe, kao titulara vlasništva navedenog paketa dionica , kod registra vrijednosnih papira, a potom i uknjižiti kod registarskog suda u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti ove presude, u protivnom ispravu podobna za upis prava vlasništva društva HERMES d.o.o. Ljubuški nad navedenim paketom dionica , će zamijeniti ova presuda.

Odbija se primarni tužbeni zahtjev tužitelja u odnosu na tuženika pod 1. ADDIKO BANK d.d. Sarajevo, da bi ova tužena bila dužna izdati tužitelju HERMES d.o.o. Ljubuški, ispravu podobne za upis prava vlasništva na paketu nematerijaliziranih dionica u iznosu 9650, nominalne vrijednosti dionica u iznosu od 10.976.836,22 KM što predstavlja 63,25% ukupnog temeljnog kapitala društva Petrol d.d. Ljubuški), temeljem koje isprave će se tužitelj kao titular vlasništva navedenog paketa dionica, upisati kod registra vrijednosnih papira, a potom i uknjižiti kod registarskog suda u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti ove presude, u protivnom ispravu podobne za upis prava vlasništva društva HERMES d.o.o. Ljubuški, nad navedenim paketom dionica, bi zamijenila ova presuda, kao pravno neutemeljen.

II

Odbija se alternativni tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„2. Raskidaju se ugovori o prodaji/prijenosu dionica i to:

- Ugovor o prodaji/prijenosu dionica sklopljen između AURO BANKA d.d. Mostar kao prodavatelja/prenositelja HYPO ALPE ADRIA CONSULTANS GmbH Klagenfurt kao kupca/stjecatelja, br: 08.01/00-108 od 05.12.2000. godine,

- Ugovor o prodaji/prijenosu dionica sklopljen između HYPO ALPE ADRIA CONSULTANS GmbH Klagenfurt kao prodavatelja/prenositelja i AURO d.o.o. Ljubuški kao kupca/stjecatelja od 05.06.2002. godine i

- Ugovor o prodaji/prijenosu dionica sklopljen između AURO d.o.o. Ljubuški kao prodavatelja/prenositelja i društva HERMES d.o.o. Ljubuški kao kupca/stjecatelja od 15.04.2008. godine.

Dužni su tuženi na ime isplate ugovorene prodajne cijene za paket od 9650 nematerijaliziranih dionica gospodarskog društva Petrol d.d. Ljubuški, ukupne nominalne vrijednosti 10.976.836,22 KM, što predstavlja 63,25 % ukupnog temeljnog kapitala društva Petrol d.d. Ljubuški, koje se vode kod registra vrijednosnih papira i registarskog

suda na vlasniku dionica DUBROVAČKA BANKA d.d. Mostar isplatiti tužitelju HERMES d.o.o. Ljubuški iznos od 11.734.980,00 KM, odnosno iznos od 6.000.000,00 EUR-a, sa zakonskim zateznim kamata počešći od 05.12.2000. godine pa do konačne isplate, u roku od 30 dana, od dana pravomoćnosti ove presude.

Dužni su tuženici solidarno tužitelju nadoknaditi troškove parničnog postupka , sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom izvršenja.

III

Dužan je tužitelj , tuženom pod 1. ADDIKO BANK d.d. Sarajevo platiti u troškove parničnog postupka u iznosu od 5.880,00 KM, počevši od dana presuđenja pa do isplate, sve u roku od 30 dana .

Preostale troškove postupka, ostale parnične stranke dužne su same snositi. “

Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj iz svih razloga predviđenih odredbom člana 208. stav 1. ZPP-a, pobijajući presudu u dijelu kojim je odbijen tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuženog, pobijajući i odluku o troškovima parničnog postupka.

Smatra da je pobijanom presudom prvostepeni sud povrijedio odredbe ZPP-a i da je nepotpuno utvrdio činjenično stanje i pogrešno primijenio materijalno pravo, time što je odbio tužbeni zahtjev tužitelja u odnosu na prvotuženog. Ističe da u obrazloženju pobijane presude nije data analiza izvedenih dokaza, čime se inače omogućava kontrola ocjene dokaza nakon što žalbeni sud posumnja u istinitost činjenica na kojima se zasniva prvostepena presuda što upućuje na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. Napominje da su svi tuženi pred sudom direktno ili indirektno priznali kao nespornu činjenicu da se dogodio promet dionicama Petrola, tako da je tuženi pod 1. prodao paket nematerijalizovanih dionica društva Petrol d.d. Ljubuški tuženom pod 2., da je tuženi pod 2. iste te dionice prodao tuženom pod 3.; da je na kraju tuženi pod 3. te dionice prodao tužitelju i da je kupac isplatio prodavcu kupoprodajnu cijenu dionica. Kod prednjeg stanja stvari prvotuženi ne želi izdati ispravu za upis vlasničkih prava tužitelja i ostalih tuženih što nesporno proizilazi iz postupaka tuženog pod 1. prije

pokretanja ovog parničnog postupka, tako da je tužitelju jedino ostala mogućnost da svoje vlasničko pravo na paketu dionica u društvu Petrol ostvari tužbom kod nadležnog suda, ali je i sud tužbeni zahtjev tužitelja u odnosu na prvotuženog odbio kao neosnovan, a za takvu svoju odluku nije naveo objektivno prihvatljive razloge. Zapravo sud presudom nije dao valjane razloge zbog čega je odbio tužbeni zahtjev tužitelja u odnosu na prvotuženog. Odluka suda kojom odbija „alternativni“ tužbeni zahtjev zbog toga što je isti preuranjen sve do konačne odluke o primarnom tužbenom zahtjevu nije zakonita, jer je sud morao navesti opravdane razloge za takvu odluku. Tužitelj u kontinuitetu trpi štetu zbog nemogućnosti uknjižbe prava vlasništva nad dionicama, a trpjeti će je i ubuduće, jer je kao vlasnik predmetnih dionica upisana Dubrovačka banka, odnosno njen pravni sljednik, a to je tuženi pod 1. koji onemogućavanjem upisa dionica tužitelju pokušava uništiti poslovanje tužitelja. Iz obrazloženja pobijane presude ne mogu se utvrditi razlozi kojima se sud rukovodio odlučujući o tužbi tužitelja u odnosu na prvotuženog, iako je sud utvrdio činjenicu da su stranke u sva tri ugovora ugovorile da je prenosilac obavezan kupcu, odmah po uplati ugovorene cijene izdati sve isprave potrebne za uknjižbu novog vlasnika dionica. Iz prednjeg proizilazi da je postojala i da sada postoji ugovorna obaveza tuženih kao prodavaca - prenosilaca dionica, da tužitelju kao kupcu, odnosno sticaocu, odmah po uplati ugovorene cijene, izdaju sve isprave za uknjižbu kupca kao novog vlasnika. Usvajanjem tužbenog zahtjeva prema prvotuženom istom se ne bi stvorila nikakva nova obaveza, osim već ugovorene obaveze koju je preuzeo ugovorom o prodaji – prenosu dionica od 05.12.2000. godine.

Ukoliko tuženi ne želi izdati potrebne isprave ugovor o prodaji odnosno prenosu dionica se raskida, čime nastaje obaveza tuženih da izvrše povrat kupoprodajne cijene za dionice, odnosno isplate naknadu štete, čime je pobijanom presudom povrijeđena i odredba člana 124. ZOO-a. U provedenom postupku tužitelj je dokazao da tuženi nisu izdali sve potrebne isprave, ni preduzeli sve potrebne aktivnosti kako bi se kupac mogao registrovati kao novi vlasnik predmetnog paketa dionica kod svih nadležnih institucija u F BiH. Iz stanja spisa je očito da svi tuženi, a naročito tuženi pod 1. uporno odbijaju izdati kupcima dionica i tužitelju potrebne isprave za uknjižbu vlasništva nad dionicama. Prvotuženi onemogućava tužitelja da dođe do vlasničkih

prava nad paketom dionica, iako je jasno da su svi kupci isplatili prodavcu dionica cjelokupan iznos kupoprodajne cijene. Smatra da kako prvotuženi nije ispunio svoju ugovornu obavezu izdavanja potrebnih isprava i preduzimanja svih potrebnih aktivnosti u vezi sa uknjižbom vlasničkih prava nad paketom dionica prema kupcima, pa tako i prema tužitelju, osnovan je tužbeni zahtjev za raskid ugovora o prodaji od 05.12.2000. godine kao i povrat kupoprodajne cijene u iznosu od 11.734.980,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 05.12.2000. godine pa sve do isplate.

Zbog navedenog predlaže da se žalba uvaži u odnosu na prvotuženog i prvostepena presuda u odbijajućem dijelu ukine ili pak da se preinači na način da se usvoji primarni tužbeni zahtjev i u odnosu na prvotuženog, a ukoliko odbije tako postavljeni tužbeni zahtjev da onda usvoji „alternativni“ tužbeni zahtjev kojim se traži raskidanje ugovora o prodaji - prenosu dionica od 05.12.2000. godine, 05.06.2002. godine i 15.04.2008. godine i da se obavežu tuženi da isplate tužitelju na ime ugovorene prodajne cijene iznos od 11.734.980,00 KM, odnosno 6.000.000,00 EUR-a, sa zakonskom zateznom kamatom od 05.12.2000. godine pa sve do isplate, potražujući i troškove parničnog postupka.

Prvotuženi i drugotuženi dali su odgovor na žalbu tužitelja.

Odlučujući o prednjoj žalbi tužitelja ovaj sud je svojom presudom br. 58 0 Ps 068893 17 Pž od 13.03.2018.godine istu djelimično uvažio i preinačio prvostepenu presudu u stavu I i stavu III, na način da je postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja usvojen i u odnosu na prvotuženog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar, te da su tuženi (od 1-3) slijedom prednjeg utvrđenja dužni izdati tužitelju ispravu podobnu za upis prava vlasništva na paketu 9.650,00 nemeterijalizovanih dionica nominalne vrijednosti od 10.976,836,22 KM, što predstavlja 63,25% ukupnog osnivačkog kapitala Društva Petrol d.d. Ljubuški, u roku od 30 dana, u protivnom ispravu podobnu za upis prava vlasništva na predmetnom paketu dionica zamijeniti će ova presuda (stav. I.).

Stavom III dispozitiva obavezani su tuženi da isplate tužitelju troškove postupka u iznosu od 14.117,40 KM, sve u roku od 15 dana.

U pogledu supsidijarnog tužbenog zahtjeva (stav II dispozitiva) prvostepena presuda je ukinuta.

Odlučujući o reviziji prvotuženog na prednju presudu ovoga suda Vrhovni sud F BiH je svojom presudom br: 58 0 Ps 068893 18 Rev od 13.11.2018.godine odbio reviziju prvotuženog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar.

Protiv naprijed navedene presude Vrhovnog suda F BiH prvotuženi je podnio apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine, koji je svojom Odlukom o dopustivosti i meritumu br. AP-925/19 od 10.11.2020.godine usvojio apelaciju, navedenu presudu Vrhovnog suda F BiH od 13.11.2018.godine ukinuo i predmet vratio Vrhovnom sudu F BiH na ponovno odlučivanje.

Ponovo odlučujući o reviziji prvotuženog na navedenu presudu ovoga suda Vrhovni sud F BiH je reviziju uvažio , ukinuo drugostepenu presudu i predmet vratio ovome sudu na ponovni postupak i odlučivanje, svojim Rješenjem br. 58 0 Ps 068893 20 Rev 2 od 09.02.2021. godine.

U ponovnom postupku odlučujući o žalbi tužitelja u granicama žalbenih razloga i razloga na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, u skladu sa članom 221. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine F BiH“, broj: 53/03; 73/05; 19/06 i 98/15, u daljem tekstu: ZPP), odlučeno je kao u dispozitivu ove presude, iz slijedećih razloga:

Pobijanom presudom prvostepeni sud pravilno utvrđuje da je ugovorom o prodaji/prenosu dionica od 05.12.2000. godine Auro Banka d.d. Mostar prodala društvu Hypo Alpe Adria Konsultans GmbH Klagenfurt paket od 9650 nematerijalizovanih dionica nominalne vrijednosti 10.976.836,22 KM, što predstavlja 63,25% ukupnog osnovnog kapitala u društvu Petrol d.d. Ljubuški, koji je taj paket dionica na osnovu zaključenog ugovora od 05.06.2002. godine prodao društvu Auro d.o.o. Ljubuški, koji je na kraju taj isti paket dionica prodao društvu tužitelja Hermes d.o.o. Ljubuški, na osnovu ugovora od 15.04.2008. godine. U svakom od tri navedena ugovora i

to tačkom IV Ugovora od 05.12.2000., članom V Ugovora od 05.06.2002. godine i članom VII Ugovora od 15.04.2008. godine, podjednako je propisano da se prodavac, odnosno prenosilac dionica, obavezuje da kupcu, po uplati ugovorene cijene, izda sve isprave potrebne za uknjižbu primaoca kao novog vlasnika dionica.

Iz izvoda iz sudskog registra za društvo Petrol d.o.o. Ljubuški od 08.03.2010. godine proizilazi da je u istom kao dioničar nad paketom 9650 nematerijalizovanih dionica upisana Dubrovačka banka d.d. Mostar, što znači da se nijedan od tri kupca nije upisivao u registar kao vlasnik predmetnog paketa dionica.

U toku postupka utvrđeno je, a što ni među parničnim strankama nije sporno, da je 21.03.1997. godine upisana u sudski registar Dubrovačka banka d.d. Mostar, da je rješenjem Kantonalnog suda u Mostaru od 21.01.2000. godine upisano u registar novo dioničko društvo – nova banka, nastala spajanjem banaka, koja će poslovati pod nazivom Aurobanka d.d. Mostar, sa sjedištem u Mostaru na adresi Kneza Branimira b.b.. Istim rješenjem Kantonalnog suda u Mostaru od 21.01.2000. godine, izvršen je upis spajanja Dubrovačke banke d.d. Mostar i Auro banke d.d. Vitez, tako da nova banka djeluje pod nazivom Aurobanka d.d. Mostar, koja preuzima sva prava i obaveze banaka koje se spajaju, a Dubrovačka banka d.d. Mostar i Auro banka d.d. Vitez brisane su iz sudskog registra.

Rješenjem Kantonalnog suda u Mostaru br. Tt.294/01 od 26.06.2001. godine u sudski registar upisana je promjena naziva Aurobanke d.d. Mostar, tako da je novi naziv banke Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar, sa sjedištem u Mostaru na adresi Kneza Branimira broj 2b. Dakle, pravni slijednik Dubrovačke banke, koja je u sudskom registru upisana kao dioničar na spornom paketu dionica, je Hypo Alpe Adria banka, koja je u međuvremenu promijenila naziv u Addiko Bank d.d. Sarajevo, kako je tužitelj označio prvotuzenog u ovom postupku.

Odbijajući tužbeni zahtjev tužitelja u odnosu na prvotuzenog prvostepeni sud se pozvao na odredbu člana 10. i 11. Zakona o vrijednosnim papirima FBiH (Službene novine FBiH broj 39/98 i 36/99) i izvlači zaključak iz člana 11. ovoga Zakona da je kupac taj koji je dužan prijaviti kupovinu Registru vrijednosnih papira u roku od 7 dana od dana zaključenja pravnog posla.

Predmetnu odluku sud je donio iz razloga što ne razlikuje obavezu i pravo kupca da se uknjiži kao vlasnik dionica u roku od 7 dana od zaključenja pravnog posla, u skladu sa članom 11. Zakona o vrijednosnim papirima, od ugovorne obaveze kojom se prodavac obavezao u sva tri predmetna ugovora o prodaji – prenosu dionica da kupcu izda sve isprave potrebne za upis sticaoca kao novog vlasnika dionica. Kako god su Hypo Alpe Adria Consultants, odnosno sada Allegheny Financial Gmbh Klagenfurt, prodavac u odnosu na Auro d.o.o. Ljubuški, Auro d.o.o. Ljubuški u odnosu na Hermes d.d. Ljubuški, isto tako ulogu prodavca ima i Auro banka, odnosno sada Addiko Bank d.d. Sarajevo u odnosu na kupca Allegheny Financial Gmbh Klagenfurt. Dakle, ono što traži tužitelj proizilazi iz ugovora o prodaji dionica, a nesporno je da će prijavu za upis dionica kod registra dionica odnosno registra emitenata izvršiti kupac, odnosno krajnji kupac, ovdje tužitelj. Da bi se tužitelj prijavio u skladu sa Zakonom o vrijednosnim papirima potrebno je da mu prodavci, odnosno prvi prodavac izda potrebne isprave i izvrši sve potrebne radnje.

U ugovoru nije navedeno o kojim se ispravama podobnim za upis prava vlasništva i o kojim radnjama radi, kao što to nije navedeno ni u zahtjevu tužitelja upućenom tuženim za izdavanje isprava radi upisa dionica Petrol d.d. Ljubuški od 09.04.2010. godine.

Iako to u ugovorima, niti u podnesku tužitelja od 09.04.2010. godine, kao ni u toku cijelog postupka nije određeno, to je ipak određivo na osnovu Pravilnika o registraciji i prenosu vrijednosnih papira kod registra vrijednosnih papira („Službene novine F BiH“ broj 32/99, u daljem tekstu: Pravilnik), čijim je članom 19. propisano šta prijava za prijenos vrijednosnih papira mora obavezno sadržavati, pa u stavu 1. tačkama 1.1. do 1.1.4. kaže koje podatke o kupcu treba sadržavati prijava, što znači da se ne odnosi na podatke koje kupcu dostavlja prodavac. Međutim, stavom 2. i 3. ovoga člana Pravilnika određeni su podaci o prodavcu i emitentu vrijednosnih papira, kao i identifikaciji tih vrijednosnih papira koje sticalac – kupac ne može znati i koje mu je dužan predati prodavac.

Tako prema stavu 2. člana 19. Pravilnika, prodavac, u konkretnom slučaju naročito prodavac pod 1. morao je sticaocu dati tačan naziv prodavca, adresu sjedišta, registarski broj i broj računa

vlasnika vrijednosnih papira, što je sticalac možda i mogao znati iz zaključenog ugovora o prenosu – prodaji paketa dionica.

No, na osnovu ovog ugovora sticalac nije mogao znati podatke o vrijednosnim papirima sadržane u stavu 3. člana 19. Pravilnika. U tom smislu prijava za upis mora sadržavati naziv, sjedište i registarski broj emitenta u registru kod Komisije vrijednosnih papira, identifikacioni broj vrijednosnih papira (ISIN), odnosno ako taj broj nije poznat, onda vrstu, klasu, broj i nominalnu vrijednost papira koji se prenose, sa datumom podnošenja, nazivom, svojstvom i potpisom podnosioca prijave.

Te podatke prije svih ima prvotuženi, pa je on bio dužan navedene podatke prenijeti svom kupcu (tuženom pod 2.), kako bi on iste, nakon zaključenja ugovora o prenosu i isplati kupoprodajne cijene mogao prenijeti sticaocu kojem je prodao isti taj paket dionica (tuženom pod 3.), koji je na kraju isti prodao tužitelju kao krajnjem sticaocu, zbog čega je pobijanu presudu valjalo preinačiti u smislu da se glavni tužbeni zahtjev odnosi i na prvotuženog.

Iz Odluke o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine br. AP-925/19 od 10.11.2020.godine proizilazi da je presuda Vrhovnog suda F BiH br. 58 0 Ps 068893 18 Rev od 13.11.2018. godine ukinuta zbog povrede prava prvotuženog na pravično suđenje, jer je prvotuženi u svojoj reviziji ponovio prigovor zastare koji je isticao i u prvostepenom postupku, o kojem nije odlučivao ni drugostepeni, a ni Vrhovni sud F BiH.

Vrhovni sud F BiH je svojim Rješenjem od 09.02.2021.godine, ponovo odlučujući o reviziji tuženog, ukinuo drugostepenu presudu, zato što je ovaj sud odlučujući o žalbi tužitelja propustio odlučiti o prigovoru zastare, o kojem prvostepeni sud nije odlučivao zato što je u cijelosti odbio tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuženog.

Iz odgovora prvotuženog na tužbu od 06.02.2012.godine, istaknute revizije na presudu drugostepenog suda od 13.03.2018. godine i apelacije na presudu Vrhovnog suda F BiH od 13.11.2018. godine proizilazi da je prvotuženi isticao prigovor zastare potraživanja, s obrazloženjem da je prvotuženi, odnosno njegov pravni prethodnik,

ugovor o prenosu dionica zaključio 2000.godine, pa je zastarjelo potraživanje tužitelja u odnosu na njega.

Glavni tužbeni zahtjev tužitelja nije upravljen na novčano potraživanje, nego na ispunjenje ugovora od strane prodavca prema kupcu, koji je ispunio svoju ugovornu obavezu isplate kupoprodajne cijene, pa se pitanje zastarjelosti potraživanja tužitelja u odnosu na glavni tužbeni zahtjev ne može posmatrati u skladu sa odredbom čl. 371. Zakona o obligacionim odnosima (Službeni list SFRJ broj 29/78; 39/85 i 57/89; Službeni list R BiH 2/92; 13/93 i 13/94 i Službene novine F BiH broj 29/03 i 42/11, u daljem tekstu: ZOO), koji se odnosi na zastaru novčanih potraživanja, kako smatra prvotuženi.

Pravni prethodnik prvotuženog Aurobanka d.d. Mostar je predmetni paket dionica prodala pravnom prethodniku označenog drugotuženog Ugovorom od 05.12.2000. godine, prema čijoj je tački IV prodavac kao prenosilac dužan kupcu-preuzimaocu, odmah po isplati kupoprodajne cijene, izdati sve isprave potrebne za upis preuzimaoca kao novog vlasnika.

Hypo Alpe Adria Consultans, pravni prethodnik drugotuženog, je taj isti paket dionica prodao duštvu Auro d.o.o Ljubuški, Ugovorom od 05.06.2002.godine, čijim se čl.5. obavezao da će sticaocu izdati sve isprave potrebne za upis sticaoca, kao novog vlasnika dionica Petrola d.d. Ljubuški, kod nadležnih institucija.

Društvo Auro d.o.o. Ljubuški je taj isti paket dionica prodao tužitelju Ugovorom od 15.04.2008.godine, čijom je odredbom člana 7. propisano da će prodavac izdati sve potrebne isprave, odnosno preduzeti aktivnosti potrebne za upis kupca kao vlasnika predmetnog paketa dionica kod svih nadležnih institucija u F BiH.

Iz naprijed parafraziranih odredbi sva tri ugovora o prenosu predmetnog paketa dionica proizilazi da vrijeme ispunjenja ugovora nije određeno ni jednim od ugovora, nego je istima propisano da je prenosilac, po isplati kupoprodajne cijene, dužan predati kupcu sve isprave potrebne za prijenos prava vlasništva na kupca.

Odredbom člana 124. ZOO-a propisano je da kada jedna ugovorna strana ne ispuni svoju obavezu, druga strana može, ako nije

šta drugo određeno, zahtijevati ispunjenje obaveze ili raskinuti ugovor prostom izjavom, ako raskid ne nastupa po samom zakonu, a u svakom slučaju ima pravo na naknadu štete.

Iz izloženog je očito da tužitelj, kao ugovorna strana koja je ispunila svoju ugovornu obavezu, prvenstveno traži ispunjenje ugovora, na osnovu odredbe člana 124. ZOO-a.

Odredbom čl.314. ZOO-a propisano je da povjerilac može ispunjenje obaveze zahtijevati odmah, ako rok za ispunjenje ugovorom nije određen, a svrha posla, priroda obaveze i ostale okolnosti ne zahtijevaju stanoviti rok za ispunjenje, pa ugovorena obaveza dužnika na ispunjenje dospijeva kada ga povjerilac pozove da ispuni obavezu.

Iz isticanih navoda prvotuženog očito je da je za ispunjenje ugovorne obaveze prenosioca-prodavca paketa nematerijalizovanih dionica, bilo potrebno stanovito vrijeme, pa je tužitelj ispunjenje ugovorne obaveze od tuženih tražio dopisom od 09.04.2010. godine, na šta je prvotuženi odgovorio 21.05.2010.godine, dok je tužitelj, prije odgovora, podnio je tužbu sudu dana 19.05.2010.godine.

Nesporno je da je tužitelj, kao kupac predmetnog paketa dionica, ispunio svoju ugovornu obavezu isplate kupoprodajne cijene, da prodavac – prenosilac svoju obavezu izdavanja isprava potrebnih za upis prava vlasništva nad kupljenim paketom dionica nije ispunio, da se te isprave nalaze kod prvotuženog, kao pravnog slijednika upisanog vlasnika dionica Dubrovačke banke d.d. Mostar, tako da nije zastario tužbeni zahtjev tužitelja na ispunjenje ugovora, jer ni jedan od tri ugovora kojima se prometovalo dionicama nije raskinut.

Prvotuženi tačno ističe da je zaključenjem ugovora o kupoprodaji dionica, ex lege, konstituisano tužiteljevo pravo vlasništva nad predmetnim paketom dionica, kako je to propisano odredbom člana 10. Zakona o vrijednosnim papirima, koji je bio na snazi u vrijeme svakog prometovanja dionicama. Iako je tužitelj postao vlasnik dionica, nisu predane isprave koje su mu potrebne da bi se kao takav deklarirao prema trećima, upisom u Registar vrijednosnih papira.

Iz stanja spisa očito je da prvotuženi, odnosno njegov pravni prethodnik, isprave potrebne za upis nikada nije predao svome kupcu

(pravnom prethodniku drugotuženog), tako da ih ni drugotuženi nije mogao predati svome kupcu, prodavcu tužitelja, sada trećetuženom.

Iz prednje navedenog za zaključiti je da je prvotuženi zaključenjem ugovora o kupoprodaji predmetnog paketa dionica sa pravnim prethodnikom drugotuženog, na osnovu odredbe člana 10. Zakona o vrijednosnim papirima, prestao biti vlasnikom istih, pa je dužan predati tužitelju sve isprave potrebne za upis dionica na ime tužitelja u Registru vrijednosnih papira.

Tužitelj je vlasnikom dionica postao tek 2008. godine, pa prije toga nije mogao tražiti predaju isprava potrebnih za upis prava vlasništva na istima, odnosno predmetno potraživanje tužitelja nikako nije moglo zastarjeti 2005. godine, kako pogrešno smatra prvotuženi.

Pored glavnog tužbenog zahtjeva, tužitelj je podnio i eventualni odnosno supsidijarni tužbeni zahtjev (a ne alternativni kako je označen u pobijanoj presudi), kojim traži da sud udovolji drugopostavljenom tužbenom zahtjevu ukoliko nađe neosnovnim glavni tužbeni zahtjev.

Kako je sud udovoljio glavnom tužbenom zahtjevu, to je odlučivanje o eventualnom tužbenom zahtjevu bespredmetno, odnosno u konkretnoj situaciji o istom se nikako nije moglo odlučivati (o njemu nije ni raspravljano).

Drugopostavljeni, eventualni tužbeni zahtjev, tužitelj je postavio i o istom bi sud bio dužan raspravljati tek ukoliko nađe neosnovnim prvopostavljeni tužbeni zahtjev. Kako je pobijanom presudom udovoljeno prvopostavljenom tužbenom zahtjevu u pretežnom dijelu, to se o drugopostavljenom tužbenom zahtjevu uopšte nije moglo odlučivati, jer isključuju jedan drugi (ili jedan ili drugi), kako je to predviđeno odredbom člana 55. stav 4. ZPP-a, pa se pobijana presuda u stavu II dispozitiva morala ukinuti, u skladu sa odredbom čl.227a. ZPP-a.

Kako je ovaj sud preinačio prvostepenu presudu na način da je u cijelosti udovoljio glavnom tužbenom zahtjevu tužitelja, to je na osnovu odredbe člana 397. stav 2. ZPP-a odlučio o ukupnim

troškovima parničnog postupka i dosudio tužitelju troškove postupka u ukupno ostvarenom iznosu od 14.117,40 KM.

Troškovi se sastoje od nagrade za sastav tužbe u iznosu od 789,00 KM, koliko je tražio tužitelj, zastupanja na pripremnom ročištu od 22.04.2015. godine u iznosu od 833,00 KM, pristupa na pripremno ročište od 08.06.2015. godine u iznosu od 207,75 KM (25%), pristupa na glavnu raspravu od 09.03.2016. godine u iznosu od 211,25 KM (25%), pristupa na glavnu raspravu od 24.05.2016. godine u iznosu od 207,75 KM (25%), zastupanja na glavnoj raspravi od 05.09.2016. godine u iznosu od 839,00 KM, pristupa na nastavak glavne rasprave od 11.11.2016. godine u iznosu od 214,50 KM (25%), pristupa na nastavak glavne rasprave od 07.12.2016. godine u iznosu od 215,25 KM (25%), zastupanja na nastavku glavne rasprave od 23.01.2017. godine u iznosu od 429,50 KM (50%), što je ukupno 3.946,50 KM, sve uvećano za 17% PDV-a (835,50 KM), što iznosi 4.617,40 KM, troškova vještačenja u iznosu 500,00 KM i takse na tužbu u iznosu od 9.000,00 KM, odnosno ukupno 14.117,40 KM.

Ovaj sud je odbio tužitelja za naknadu troškova sudske takse na presudu i na žalbu, iz razloga što ove takse tužitelj do danas nije platio, kao što je odbio nagrade i naknade za pojedine radnje iznad iznosa propisanog Advokatskom tarifom (Sl. novine F BiH br.22/04) sa ograničenjem iz čl.1. Zakona o izmjeni i dopuni zakona o advokaturi (Sl. novine F BiH br.18/05)

Imajući u vidu prednje navedeno, ovaj sud je na osnovu odredbi člana 224. stav 1. tačka 5. i člana 227a. ZPP-a, odlučio kao u dispozitivu ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Sudar Vera

